

E O C N O U

PERIÓDIC NACIONALISTA

:: REDECCIÓ I ADMINISTRACIÓ ::
« JOVENTUT NACIONALISTA »

Sortirà dugues vegades cada mes
: i sempre que sigui convenient :

SUBSCRIPCIÓ
UN TRIMESTRE 1 PESETA

Any II.

Granollers 27 de Juliol de 1919

Núm. 41

COSES MORTES I IDEALS VIUS

Haveu llegit lo que ha passat fa poc a Olot? es la repetició per centèsima volta d'un mateix fet. L'assalt a unes redaccions, Barcelonines, la llei de jurisdiccions, els fets de Girona, la Lliga Patriòtica, els discursos d'una persona que sembla hauria de ser sèria en el Senat, avui els fets d'Olot després de la pressió horrible que fa tan temps endogala a Catalunya, tot, tot porta el mateix segell.

A través dels segles els fets es repeteixen, i mes que enlloc en aquells païssos que tenen per norma no apendre res en l'història; si avui tornaven el comte Duc, el comte de Sta. Coloma i l'agutzil Monredón no trevallarien més de ferm contra Catalunya actuant com en el segle disset, del que ho fan avui els qui son els seus successors. Trovaren ells un Corpus de sang que amb ses malifetes i ses injustícies congriaren, pensin els que obren avui segons la seva escola que'l poble que arrocegà un comte de Santa Coloma podria veures capàs d'arrocegar.... les feres del desert.

I mentrestant el poble cada dia va sentint més despreci, més fastig, véu lo únic que del centralismes respectaba, havia duptat de tot, ho havia blasmat tot, però sentia encare el respecte a les paraules sonores i als mots que les defensaven, crèia i respectaba encare, certes brillantors d'opereta i certes glòries de cartró; avui es va convencent de que amb certs elements no s'hi

pot conviure i en el cor del poble va morint cada dia, i morirà del tot l'únic respecte que quedaba i que en bé de tots no deuria morir mai.

Amb certes actuacions sembla que sols es cerquin tempestas; mes quan aquestes venen .. sempre es troben plomes disposats a firmar tractats de Paris, després de molts jorns luctuosos i molts aprofitaments; es molt fàcil parlar de coses belles, molt més difícil es demostrar com se senten i la valor no's demostra desafiant amb les armes als dits a una multitud desarmada.

I perquè tot aixó? Per matar el nacionalisme; a pesar qu'es seriós del tot això ens venen ganas de riure; matar el nacionalisme! vosaltres! els de la *Liga Patriòtica*, els de la *U. M. N!*

Infelisos! Haurieu de treureus de sobre segles d'oprobri i de deshonra, haurieu de treureus la fortor de cadàvers que llenesseu, haurieu d'allunyar tots els corbs que manteniu, haurieu de banyarvos en el Jordà 7 anys seguits per rentarvos, i després d'això, restarieu encare una cosa morta. I no s'ha donat mai el càs de que una cosa podrida ofegui un ideal viu com el nostre, son la mori, la vellesa, la rancúnia, l'ampar de tots els crims, la prostitució d'un poble, el presiri dels cervells, nosaltres som la vida, la joventut, la llibertat, el mon que avença i camina vers una humanitat millor i més pura, som l'ideal.

Pas al Nacionalisme, pas a la vida; i com aquesta per nosaltres es Catalunya, avant companys Visca Catalunya!

JOAN CARRERAS

FINANCES

Vulgaritzacions d'Economia Bancària

La transformació de la casa Ferràn Palau, S. en C. i l'incorporació al Banc de Barcelona de la rahó social Lluís Serra i Guardia, ens porta a parlar de l'importància de la Banca comunal en el desenvolupament econòmic d'un país.

El comerç de Banca té per objecte el desenvolupament del crèdit en totes les seves manifestacions. El nom de Banca que es dona a aquestes institucions té per origen el fer les seves operacions els antics negocians, precursors dels banquers moderns, en bancs o faulells.

L'extraordinària importància del crèdit en la vida econòmica moderna no es menester posar-la de manifest; practicament, en nostre activitat quotidiana, hom pot observar-la. El bitllet de banc, tan necessari en la vida domèstica, la lletra de cambi, el chec a la ordre o el taló al portador imprescindibles en les transaccions comercials en son paleses demostracions. Els valors mobiliaris, mercès als quals son possibles les grans concentracions de capitals i per tant les grans empreses i negocis, que donen vida, a voltes, a comarcas senceres, la vida mateixa dels Estats o institucions que gira baix xifres fabulosas de crèdit, xifres que amb la guerra han assolit a tant fortes sumes que es pert, en enunciar-les, tota noció de quantitat, son altres tantes demostracions de la capitalíssima importància que en la vida econòmica del món té el desenvolupament del crèdit.

L'història ens ensenya que aquest desenvolupament es paralel amb el del progrés humà. Primitivament, quant l'home dedicà la seva activitat sols a l'adquisició de les substàncies necessàries a la seva existència, el crèdit ni existia ni tenia per a que existir; a mesura que el perfeccionament de l'home augmenta, augmentan també els instruments de cambi que crean la moneda i fan apareixer mes tart el crèdit, que esdevé finalment indispensable.

Si important es la missió del crèdit no ho es menys la de la banca, que com hem dit, té per objecte el seu desenvolupament; amb la particularitat de que al intensificar-lo augmenta fabulosament la riquesa.

Els Bancs es clasifiquen en tantes manes com banques de crèdit cultiven amb preferència Bancs de comerç i de crèdit industrial, Bancs de crèdit territorial o hipotecari, Bancs d'emissió o de descompte, Bancs industrials, Bancs de crèdit agrícola, Bancs de crèdit popular o personal, etc.

La tècnica moderna, però, ha abandonat aquesta divisió per a adoptar la d'Alta Banca i Petita Banca. Entre aquesta última i en una de les subdivisions s'hi troba la Banca comarcal, que es la que ens proposem estudiar en un pròxim article i amb particularitat de Granollers, no sense deixar avans consignades a grans trets les seves principals característiques.

Els Bancs comarcals per l'especialíssima condició d'estar en contacte íntim amb l'industrial i agricultor son els que mes poden concedir el crèdit a venciment llarg, tant necessari a la petita indústria, proven també implantar el crèdit agrícola. Aquesta facilitat que tenen d'entrar amb relació particular amb els seus clients els fa aptes també per a l'implantació del crèdit popular, que tan important paper ha de jugar en la vida econòmica del pèrvindre.

En un pròxim article tractarem amb amplitud de les operacions a que pot i ha de dedicar-se un Banc comarcal i del funcionament dels diferents de l'extranger aixís com del perjudici que els hi causa la moderna concentració bancària i la manera de defensar-se'n.

JESÚS CAMBÓ I TORRAS
DE LA BANCA CATALANA

ORACIONS D'AMOR

I.

Jo sé unes oracions d'amor divines
que brollen dels meus llavis a tothora
i en extassis les ou Missenyora
mirant-se dels meus ulls dintre les nines.

A voltes de tan dolces, son ambrines
i al cort parlant, ma bella Amor fins plora,
i adhuc les repeteix amb veu sonora
qui apar un fil de notes argentines.

A força d'estimar les he rimades
i a força de patir, quantes vegades
bo i mormolant-les he esclatat en plor!...

I a Madona gentil qui m'enamora
li plauen tant, que si emmudeixo enyora
les meves dolces Oracions d'amor.

JAUME ROSQUELLAS

CRONICA

Que vagin al botavan!

Cinc dies havem estat sense govern, i el que és pitjor, mancats en absolut de brúxula amb que orientar-nos. Jo no sé quan posaran seny els homes representatius de l'Espanya política, encare que no crec n'arribin a posar mai, ja que precisament es aquest un sentit del que n'estant faltats de debò.

Es una verdadera llástima que els nostres directors es prenguin tant de bona fè la política madrilenya i és sensible que tots uns i altres ens donguem tant de treball per a lograr una bona representació en el si de les Corts espanyoles.

Segurament resultaria molt mes profitosa per a la terra dels nostres amors, si desenvolupéssim a casa nostra, una mes intensa actuació, si hi cap, acoblant totes les energies que esmercem aci i allà i aixís, si algun dia ve la tantes vegades anunciada desfeta, almenys nosaltres, més preparats que els restants d'aquest país de pandereta, podrem capejar el temporal amb més probabilitats d'èxit, no capficant-nos massa, si aixó bé, per la sort que pugui cabre els de fora casa.

Catalunya, per medi dels seus homes i de les seves organitzacions, ha demostrat un grau de perfeccionament en els quefers parlamentaris, molt superior als polítics centralistes i amb tot i ésser reconeguda aquesta perícia per emi-

nències d'ací i de l'extranger, no ha estat possible fer-ho comprendre al restant d'Espanya, exceptuant, de totes maneres, algunes contades i escullides regions de la mateixa.

Tenim de desenganyar-nos: Aquets cambis tant freqüents de govern, aquestes eternes interinitats, aquestes conxorxes que a nosaltres tant ens repreguen, es veu ben clar qu'es el pà de cada dia de les patums madrilenyes i son aliment esperitual i material i per tant es endevades tot quan fem per a salvar-los junt amb nosaltres.

No comprenc com no'ls ha obert els sentiits l'exemple de la nostra Mancomunitat, que, amb tot i estar composta per diputats procedents de tots els camps polítics, la migradera de recursos de que disposa i la reduida esfera d'acció amb que's mou va transformant, transformant a la nostra Catalunya a passos fermes i decidits, cosa que no saben ni volen fer els governs de Madrid, tot i estar integrats sempre per polítics que élls mateixos diuen ser els únics patriotes, el fervents monàrquics, encara que posin continuament un perill a la Pàtria i a la Corona, les dugues coses que venen a defensar per sobre de tot, tractament que'ns neguen a nosaltres nacionalistes catalans, que amarats d'un fervorós amor a la nostra terra, no fem altra cosa que veïllar per la prosperitat de la nostra nació, part integran d'Espanya.

Per çò dic avans que's una verdadera llástima que esmercem energies en bé del séu patriotisme que's tant diferent del nostre, lo que fa conceptui d'una major temeritat el continuar per mes temps el paper de redamptor que'ns haviam imposat, cosa que'ns reportarà molts més disgustos que beneficis. L'exemple dels ministres que'ls prestarem i de la manera com ens han agrait aquell sacrifici n'es una mostra prou eloqüent.

Es sensible que precisament siguin elements joves els que llencin aquestes veus i més ho fóra si sigues efecte d'un estat de desengany envers a la pàtria gran i hi ha qui'm fa notar que com nosaltres o pitjor, se troven les restants regions d'Espanya; es ben cert, mes la culpa no es pas nostra ja que molt havem fet en elles per a desveïllar el veritable sentiment de Pàtria sense lograr-ho.

No havem quedat que no's comprenen ni volen comprendre? No se per que insistir.

J. Ros i Ros.

VOLANDERES

ÇÒ QUEN'S FA RIURE

La rialla humana —(d'antuvi ja reparam que la facultat de riure es privativa de l'home)—es un fet força susceptible de curioses observacions i de serioses especulacions científiques.

No gosarem pas enfondir en una qüestió que s'ha mostrat esquerra a les mes poderoses intel·ligències i que s'ha fet escàpola a la investigació dels més subtils i eminents pensadors. Nosaltres no podríem pas satisfer la teva pregunta —llegidor amic— si ens demanassis de definir la rialla, direm però, que si la rialla no es in-definible, ella no ha sigut pas definida.

Com podríem aixís mateix explicar per qué la intensitat de la rialla, augmenta en progressió geomètrica al número de riens? Considerant el fet com un fenomen magnetic, el nostre raonament seria poc precís en emanar de una ciència tan obaga.

El pensador francès Enric Bergson, en un «Assaig sobres la significació de lo còmic», ha endinsat notablement en aquesta materia.

Heus-aquí una llei que'n la susdita obra estableix l'il·lustre filòsof: «Les actituds, els gestos i els moviments del cos humà, son risibles en l'exacta mesura en que aquest cos en fa pensar en un simple mecanisme». Citem el cas que Pascal retreu en els seu Comentaris, de dues cares, que cap d'elles fa riure separatament i que juntes ens enriolaran per la llur semblança. Aquest exemple ens suggereix un moviment mecànic com si les dues cares havessin jaquit una mateixa motllura.

Llà on trovem aplicada de una fàisó mes remarcable aquesta llei de lo còmic, es en el cinematògraf i abundantament explotada pels industrials del film Nort-americà: Un cop de maça a la testa de l'actor, cau aquest de gairell articulant com un putxinel·li.

El tipus de pel·licula «Charlot» es un explotador de la llei que suara hem anunciat, i l'artista no actúa pas unicament per divertiment de la mainada, ja que la llei esmentada té una aplicació ben universal.

Alguna vegada, i de una manera ben implícita i in-conscient, ens havem censurat nosaltres mateixos en acusar de massa impresionables i tous als qui celebren jocosament els jestos i acudits d'aquestos personatjes, car en èsser espectadors, també nosaltres hi havem rigut de bona gana.

F. GLANADELL

Juventut Nacionalista de Granollers

Suplement al Cartell dels Jocs Florals d'enguany.

XXII.—Premi del reveren doctor don Onofre Maria Biada i Viada; 100 pesetes, al més documentat estudi sobre l'origen i vicisituds del Sant Hospital-Asil de Granollers o a la millor composició poètica enaltint la caritativa Institució.

XXIII.—Premi de la Societat Choral «Amigos de la Unión»; objecte d'art al que millor descrigui el lema del mestre Clavé «Progrés Virtut i Amor».

Granollers, 20 de juliol de 1919.— Per la Comissió organitzadora: El president, Josep Comas i Masuet —El secretari, Francesc Glanadell.

LES JOVES CEGUES

(Grop escultòric de Lefebvre)

Orfes de claretat en mix del dia;
els ulls cegats en front de la Natura,
immòbils i en estat de pedra dura
les «joves cegues» son en companyia.

Al dolor resignades, qui ho diria
que gosen a l'encis de la veu pura
d'una arpa, quina vibració perdura
dintre llurs cors rublerts de melangia!

Elles jamai s'alegren ni entristeixen...
Igual avui que ahir, mai envelleixen
ni envellirant, mentres la raça humana

l'esguard els dirigeixi compassiva,
sentint pels cossos llurs, de pedra dura
la pietat que'l malhaurat demana.

París, Juny de 1919.

J. PONS I MARTORELL

NOTICIARI

L'obra de la Sèu sembla l'adoquinament de l'esquifit carrer de Santa Esperança.

Aquesta obra que'ns hauria d'alegrar, ens causa un sentiment d'honor al pensar en els anys i anys que s'esmerserien per a dur a terme el de la nostra esplèndida carretera. Déu ens lliuri de semblant millora.

* * *

Després d'haver estat una curta temporada a l'extranger, on contragué matrimoni, torna estar entre nosaltres el secretari de la Cambra Agri-

cola i bon amic En Frederic Wynn Ellis, a qui, aixis com a la seva distingida esposa Mlle. Saura Mannaert de Bomhem, els desitgem tota mena de felicitats en el nou estat.

* * *

A la nit del divendres al dissapte entregà l'ànima a Déu el conegut relojjer i bon amic nostre en Miquel Clot. (E. P. D.)

Rebi la seva família tota, el testimoniatge del nostre parer.

* * *

El vinent divendres, primer d'agost, es l'assenyalat per la llei per a ingressar en Caixa els mossos de la quinta d'enguany.

Havent quedat disolta la Caixa i Batalló de 2.ª Reserva de Mataró, en avant deurà ferse dita operació en la Caixa de Terrassa.

* * *

L'any passat com els altres anteriors, el nostre Excelentíssim feu una tirada de cartells anunciadors de la Festa Major, amb la sola diferència d'èsser redactats en distint llenguatge del que usem els granollerins, lo que motivà siguessin censurats per molts veïns pundorosos de les tradicions de la terra. Foc Nou, per la seva part també ho recullí.

De totes maneres, si sempre es sensible semblant desconsideració en vers al poble que's representa, molt més ho resultaria enguany que figurará en programa una festa tant catalanesca com son uns Jocs Florals.

Te la paraula la Comissió de festetjos.

* * *

La esposa del nostre particular amic En Francisco Parellada ha donat a llum amb tota felicitat a una formosa nena.

Rebin la mes coral enhorabona.

* * *

El passat dissabte dia 19 del corrent, els veïns de la Plassa Major celebraren la festa del barri de Sant Vicenç. El programa fou si fa no fa el de consuetut en aqueixes tradicionals festes. La Plassa Gran oferia un tipic aspecte, a la vetlla, executant un programa de ballables arran de la típica porxada.

Els ciutadans de l'altra bandada de la Plassa celebraren també el passat dilluns una festa de carrer que l'any passat l'implantaren per tal de diferenciar-se de sos conveïns.

* * *

Diàriament venent rebent-se composicions pels «Jocs Florals», i les que fins a la data es portan rebudes son força nombroses i donen la fermaça de un èxit clamorós.

Pròximament publicarem la relació de composicions rebudes.

Havem de recomenar en gran manera, als escriptors que concorrin al concurs, que procurin escriure llurs treballs en lletra ben clara i millor que siguin escrits a màquina.

* * *

La guarnició destacada en aquesta vila, avans d'ahir va celebrar amb solemnitat lluidíssima la festa del Patró Sant Jaume.

A la misa celebrada en son honor, mateix que al dinar extraordinari donat a la tropa i demés actes, hi foren convidades les autoritats i la premsa.

Remerciem molt efussivament al comandant militar D. Emili Picazo, la finesa amb que ens ha distingit.

* * *

ESPECTACLES

Centre Catòlic = El dia 20 del mes actual la Congregació Mariana, Esbarjo de Sant Lluís va celebrar un acte literari-musical en honor a son Sant Patró, en aquest Teatre.

La Unió Lliberal = El dijous de la setmana passada, la companyia Fremont-Barbosa, va representar *Covardies* i *L'Amor vigila*.

Orfeó Granollerí = Per la vigília de Sant Jaume, va representar-se en un teatre bastit adés a l'aire lliure, la comèdia titulada *La taberna de D. Paco*. Després de la representació, tingué lloc en el propi jardí, un ball.

Casino de Granollers = El dia de Sant Jaume a la vetlla, els aficionats d'aquesta casa amb la cooperació de diverses actrius i còmics forasters, posaren en escena *Rei i Senyor* i *L'amic Cirera*.

Mundial Cine = Avui actuarà en aquest Saló, la gentil cantatriu Otila López.

Tip. de J. Joseph, Granollers. Tèlf. 101

:: SUSCRIPCIÓ PÚBLICA ::

de 3,400 Accions del

Banc de Granollers

de 250 ptes. cadascuna, a la par

Abans d'obrir-se dita subscripció, que devia verificar-se del 28 al 31 del corrent mes, ha sigut sol·licitada una quantitat d'accions que sobrepuja de molt la de 34000 fer-ta. Per tal motiu no tindrà lloc la subscripció pública.

FERRÁN PALAU S. EN C.

Granollers 26 de juliol de 1919

Sabó BARANGÉ

BARCELONA ■ GRANOLLERS ■ GIRONA

FERRÁN PALAU, S. en C.

BANQUERS

ENS CUIDEM DE LA AGREGACIÓ DE FILLES DE
CUPONS A N'ELS TÍTOLS DEL DEUTE MUNICI-
PAL DE BARCELONA, SÉRIE B, EMISSIÓ DE 1906

Josep A. Clavé, 34 - Teléfon 50 - GRANOLLERS

Xocolates PUCHADES

Son els millors — Demanis a totes
les bones pastisseries i en la confiteria

Enric Puchades

Plaça Major, 18

GRANOLLERS.

PLANXAT ALEMANY

PER A COLLS I PUNYS

SUCURSAL A GRANOLLERS

BOTIGA NOVA

CARRER DE A. CLAVÉ, 18
GRANOLLERS.

Alcohols : : Anisats : : Vins selectes i Licors

SOCIETAT ANÓNIMA BAGES

DESPAIX CENTRAL A MANRESA

Sucursals a Granollers, Vich, Sabadell, San Frootuós de Bages
i Sant Vicens de Castellet

DIPOSIT A GRANOLLERS

Plaça de Perpinya, 12

Teléfon 133

GRAN FÁBRICA DE GALLETES "IMPERIVM"

LLORENÇ MARSANS

VALÈNCIA, 78

BARCELONA

SEL'LECTE I VARIAT ASSORTIT DE GALLETES

ESPECIALITAT EN "GAUFRETS" I GALLETA-NEULA "IMPERIAL"

REPRESENTANTS A LES PRINCIPALS POBLACIONS D'ESpanyA

Carulla, Oriach i C.^a

MATERIALS PER A CONSTRUCCIÓ

PREUS ECONÓMICS

REPRESENTANT

FRANCESC PI

Carrer d'en Prim, 14 bis. - GRANOLLERS

FERRER

SASTRE

Ex-tallador de la Sastreria New-York

Pelai, 34, 1.º, 2.ª Barcelona

*L'especialitat d'aquesta casa consisteix en el
bon gust, en els genres, en el tall perfeccionat
i en la confecció acurada*

Lluís Serra Guardia

BANQUER

Operacions de Banca i Borsa - Descompte de lletres - Checs
Pago de Cupons - Compra i venda de tota classe de paper
negociable en Borsa

AIGÜES PER A ARRENDAR

Ricoma, 79 i 81 - Teléfon 145 - GRANOLLERS